

Obsah

Předmluva k českému vydání (Zdeněk Salzmann)	9
1. Úvodem o lingvistické antropologii (přel. Zdeněk Hlavsa)	10
Antropologie, lingvistika a lingvistická antropologie	12
<i>Text 1.1: Lingvistika ve srovnání s lingvistickou antropologií</i>	13
Složka terénního výzkumu	13
Počátky moderní lingvistické antropologie	17
Shrnutí a závěry	18
2. Komunikace a řeč (přel. Zdeněk Hlavsa)	20
Komunikace a její kanály	21
Komunikace u společenského hmyzu	23
Komunikace u některých primátů a jiných obratlovců	24
Systémové vlastnosti jazyka	27
Osvojování jazyka	30
<i>Text 2.1: Chomsky o osvojování jazyka</i>	31
Jazyk a mozek	34
Shrnutí a závěry	35
3. Počátky jazyka (přel. Zdeněk Hlavsa)	38
Starší teorie	39
Milníky lidského vývoje	40
Kdy se systém komunikace stává jazykem?	43
Kontaminace (blending) a dvojí strukturace	44
Monogeneze versus polygeneze	44
Odhad stáří jazyka z lingvistického hlediska	46
Odhad stáří jazyka: pohled z kulturní prehistorie	47
Doklady anatomické	48
Posunková teorie vzniku jazyka	51
Shrnutí a závěry	51
4. Jazyk v čase (přel. Zdeněk Hlavsa)	54
Změny v jazyce	55
Rekonstrukce prajazyků	61
Datování minulosti: glotochronologie	63
Rekonstrukce pravlasti	65
Rekonstrukce prakultury	67
<i>Text 4.1: Siebert o původním domově praalgonkinského národa</i>	71
<i>Text 4.2: Jazykové dedukce o raných bantuských dějinách</i>	72
Časová perspektiva v kultuře	72
Genetická klasifikace jazyků	73
Shrnutí a závěry	75

5.	Variace jazyka v prostoru (přel. Zdeněk Hlavsa)	76
	Idiolekty, dialekty a styly	77
	Multilingvnost, diglosie a přepínání kódů	79
	Pidžiny	82
	Od pidžinů ke kreolštinám	83
	<i>Text 5.1: Kreolizace tok pisin</i>	86
	Černá angličtina: její užívání a vlastnosti	86
	Jak vznikla černá angličtina?	87
	Svět jazyků	88
	Shrnutí a závěry	90
6.	Jazyk a kultura (přel. Zdeněk Hlavsa)	92
	Podnětnost Sapirových prací	93
	Whorfova hypotéza o jazykové relativitě	94
	Jazyk, kultura a světový názor: ještě jednou o vztazích mezi nimi	96
	<i>Text 6.1: Klasifikování interakce jazykem</i>	102
	Etnověda	103
	Shrnutí a závěry	105
	<i>Text 6.2: Carroll o jazykové relativitě</i>	106
7.	Jazyk v společenském kontextu (přel. Zdeněk Hlavsa)	108
	Sociolingvistická změna	109
	Formy oslovení a pozdravu	112
	Jazyková etiketa u Javánců	115
	Řeč a rod	116
	Rodová tendenčnost v jazyce	119
	<i>Text 7.1: Co znamená slovo man?</i>	119
	Jazykové varianty v pluralitní společnosti	120
	Shrnutí a závěry	122
8.	Etnografie komunikace (přel. Jaroslava Hlavsová)	124
	Řečové společenství a pojmy s ním související	125
	Jednotky řečového chování	127
	Participant a situace	127
	Účel, kanály, kódy, obsah a forma sdělení	128
	Žánry, klíč, pravidla interakce a normy interpretace	130
	Jak se Subanunové baví při pití	131
	<i>Text 8.1: Slavnostní pití a rozhovory u Subanunů</i>	132
	Postoje k užívání řeči	132
	Současné trendy v etnografii řeči	134
	Etnografie psaní	135
	Tvůrčí užívání jazyka	137
	<i>Text 8.2: Jazyk ilongotského krasořečnění</i>	138
	Shrnutí a závěry	138
9.	Neverbální komunikace a písmo (přel. Vladimíra Šatavová)	140
	Paralingvistika, kinesika a proxemika	142
	Hvízdané a bubnové "jazyky"	144
	<i>Text 9.1: E. T. Hall o proxemice v mezikulturním kontextu</i>	145

Posunkové řeči	146
Původ písma	149
Typy systémů písma	151
Písmo a tisk	155
Dešifrování písma	156
Shrnutí a závěry	156
 10. Ústní slovesnost a umění mluveného slova (přel. Vladimíra Šatavová)	158
Sbírání a třídění tradičních vyprávění	159
Ústní podání: funkční přístup	161
Hledání struktury	163
<i>Text 10.1: Šibal jako prostředník</i>	165
Ústní slovesnost jako živé vystoupení	166
<i>Text 10.2: Umělec slova u Jorubů</i>	168
Dvě nedávné studie o promluvě: starobylý text a současná řeč	168
Shrnutí a závěry	170
<i>Poznámky</i>	171
 11. Lingvistická antropologie v současném světě (přel. Vladimíra Šatavová)	172
Moderní mýty o jazycích	173
<i>Text 11.1: Sapir o jazykové a kulturní složitosti</i>	175
Transkulturní komunikace	176
Aplikace v soudních řízeních	177
Jazykové plánování	180
Udržování a posilování jazyka	181
Vztahy k těm, které lingvističtí antropologové studují	183
Shrnutí a závěry	185
<i>Poznámky</i>	185
 <i>Mapa jazyků zmiňovaných v textu</i>	186
 <i>Některá neobvyklá, v textu použitá písmena a značky</i>	190
 Literatura	191
 Rejstřík	201
 "Úvod do lingvistické antropologie" a český čtenář (Jiří Nekvapil)	207
Bibliografický dodatek (výběr)	210
 Zdeněk Salzmann – několik slov o autorovi	3. str. obálky